

HE 54/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta tiistai 24.10.2023 klo 10.00

Mervi Flinkman

Työvoimapoliittinen asiantuntija, Tehy ry

Tehy ei kannata 0,7 henkilöstömitoituksen siirtymääajan pidentämistä.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakkaat ovat erityisen haavoittuvassa asemassa oleva ihmisryhmä. Tilanteessa, jossa ikäihmisten määrä on kasvussa, säästöjen hakeminen tämän ihmisryhmän hoidosta on yhteiskunnallinen arvovalinta, jota Tehy ei hyväksy.

Palvelurakenteen muutos kohti yhteisöllistä asumista edellyttää 0,7 henkilöstömitoitusta

- Hyvinvointialueilla muutetaan palvelurakennetta lisäämällä yhteisöllistä asumista sekä ympärivuorokautista kotihoitoa.
- Iäkkäiden henkilöiden pitkäaikainen sosiaalihuollon laitoshoidon lakkautetaan viimeistään 1.1.2028.
- **Jatkossa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asuvat kaikkein eniten hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevat ikäihmiset > edellyttää koulutetun hoitohenkilöstön jatkuvaa läsnäoloa.**
- Hoitotyö vaatii erityisosaamista esimerkiksi muistisairauksien hoidossa sekä lääkehoidon, kivunhoidon ja saattohoidon toteuttamisessa.
- Jos ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintayksiköissä ei ole riittävää sote-ammattihenkilöiden resurssointia > kuormittaa ensihoitoa, päivystyksiä ja sairaaloiden osastoja.
- Riittämätön hoito aiheuttaa ikäihmisille inhimillistä kärsimystä ja kuormittaa myös omaisia.

Siirtymääjan pidentäminen voi laskea henkilöstömitoitusta 0,7 mitoituksen jo saavuttaneissa toimintayksiköissä

- Toukokuussa 2023 jo noin **40 prosenttia** toimintayksiköistä täytti 0,7 mitoituksen.
- Henkilöstömitoituksen (0,7) siirtymääjan pidentäminen yli neljällä vuodella voi aiheuttaa sen, että henkilöstömitoitusta **säästösyistä alennetaan** näissä 0,7 tai sen ylittävissä toimintayksiköissä takaisin lainsäädännön minimitasolle (0,65) – vaikka henkilöstöä olisi riittävästi saatavilla ja asiakkaiden hoito edellyttäisi korkeampaa mitoitusta.
- Näissä toimintayksiköissä asiakkaiden ammattihenkilöiltä saaman hoidon ja huolenpidon määrä vähentyisi, kun henkilöstömitoitukseen laskettavaa henkilöstöä olisi nykyistä vähemmän työvuoroissa.

Riittävä henkilöstömitoitus lisää ammattihenkilöiden työn veto- ja pitovoimaa

- Se, että 0,7 henkilöstömitoituksen voimaatuloa siirrettäisiin yli neljällä vuodella eteenpäin, on negatiivinen viesti poliittisilta päätöksentekijöiltä sote-henkilöstölle.
- Siirtymäajan pidentäminen vähentäisi ammattihenkilöiden halua työskennellä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, lisääisi työkuormitusta sekä eettistä stressiä ja vähentäisi nuorten kiinnostusta hakeutua alalle.
- Tehyn mukaan sote-alan henkilöstöpulan ratkaiseminen edellyttää pitkäjänteistä palkkaohjelmaa, työolojen kehittämistä, hyvää johtamista sekä jatkuvan ammatillisen kehittymisen mahdollistamista.